

OIKEUSMINISTERIÖN RIKOSLAIN 20 LUVUN KOKONAISUUDISTUSTA VALMISTELEVALLE TYÖRYHMÄLLE

KANNANOTTO KOSKIEN PSYKOTERAPIASUHDETTA

Esitämme seuraavat näkökulmat huomioitavaksi seksuaalirikoslain uudistamisessa:

Psykoterautin/psykoanalyytikon ja potilaan välinen suhde on muista sosiaalisista suhteista poikkeava ja erityinen suhde, jota ohjaavat psykoterapian eettiset ohjeet ja sitä koskeva lainsäädäntö. Psykoterapeuttinen asenne perustuu potilasta arvostavaan ja kunnioittavaan kohteluun sekä luottamuksellisuuteen. Psykoterautin tulee tiedostaa hoitosuhteeseen liittyvä asymmetrisyys, oman asemansa erityispiirteet ja vastuu terapiaprosessin rakenteista ja siinä tarvittavan luottamuksen syntymisestä ja säilymisestä. Potilaan tulee voida luottaa siihen, ettei psykoterapeutti asemansa suojissa hyväksikäytä potilaan haavoittuvuutta tai riko suhteen ammatillisia rajoja sanoillaan tai teoillaan. Psykoterautin tulee välttää hoitosuhteen muuttumista yksityisluontoiseksi tai seksuaaliseksi.

Psykoterapiasuhteen intensiivisyys ja luottamuksellisuus mahdollistavat potilaan henkilökohtaisen kokemusmaailman avautumisen psykoterapiasuhteessa kohdattavaksi ja tutkittavaksi. Psykoterapiaprosessi voi aktivoida potilaassa varhaisia toiveita ja kaipuuta fyysiseen ja emotionaaliseen läheisyyteen. Luottamuksellinen psykoterapiasuhde mahdollistaa erilaisten tunteiden ja mielikuvien esille tulon ja niiden käsittelemisen. Psykoterautin ammatillinen velvollisuus on auttaa potilasta tunnistamaan ja hyväksymään nämä toiveet ja vaille jäämiset sekä tiedostamaan, että niiden toteutuminen psykoterapiasuhteessa olisi potilaalle ja psykoterapiasuhteelle vahingollista. Psykoterapiassa ei ole tarkoitus konkreettisesti vastata näihin potilaan toiveisiin, vaan tuoda ne yhdessä ajateltavaksi ja keskusteltavaksi. Psykoterautin tulee toiminnallaan turvata potilaan koskemattomuus, luottamuksen säilyminen ja terapiaprosessin eteneminen.

Rikostapausten tutkintaprosessissa tulee kuulla myös psykoterapian asiantuntijoita.

Helsingissä 11.5.2020

EFPP Suomen kansallinen verkosto hallitus ja eettinen työryhmä

Kirsi Huttula

Efpp Suomen kansallinen verkosto ry:n
hallituksen puheenjohtaja

Sanna Aavaluoma

Efpp Suomen kansallinen verkosto ry:n
eettisen työryhmän puheenjohtaja